

๒๙

เดินตามทางของบัณฑิต (๕)

ชนเหล่าใดเหล่าหนึ่งหวังสุคติสวรรค์เป็นที่ไปในเบื้องหน้า
ตั้งอยู่ในธรรม คือ ความสำรวมและการแจกทาน ชนเหล่านั้น
ทอดทิ้งร่างกายไว้ในโลกนี้แล้ว เมื่อแตกกายทำลายขันธ ย่อม
ไปสู่สุคติ

เดินตามทางของบัณฑิต (๕)

๒๕๑

การฝึกฝนใจให้บริสุทธิ์หยุดนิ่ง เป็นทางมาแห่งบุญกุศลอันยิ่งใหญ่ไพศาล เป็นบุญพิเศษที่จะเป็นเหตุให้เราได้บรรลุมรรคผลนิพพาน สิ่งที่เป็นบ่อเกิดแห่งความสุข และความสำเร็จในชีวิตของเรา มีเพียงสิ่งเดียวเท่านั้น คือ “บุญ” บุญจะเป็นเครื่องสนับสนุนให้เราได้บรรลุวัตถุประสงค์ของการเกิดมาเป็นมนุษย์ เป็นผู้ที่สมบูรณ์พร้อมด้วยรูปสมบัติ ทรัพย์สมบัติ คุณสมบัติ มีโอกาสทำทาน รักษาศีล และเจริญภาวนาอย่างเต็มที่ ได้ประพฤติปฏิบัติธรรมตามคำสอนของพระบรมลัทธิสัมมาสัมพุทธเจ้า จนกระทั่งมีดวงตาเห็นธรรม ได้บรรลุมรรคผลนิพพาน ทั้งหมดนี้จะได้มาต้องอาศัยบุญทั้งสิ้น เพราะฉะนั้น บุญจึงเป็นเรื่องใหญ่ เป็นสิ่งสำคัญในชีวิตของเราทุกคน

มีวาระพระบาลีใน สุทธาโกชนชาดกว่า

“เยเกจิเม สุกคติมาสานา

ธมฺเม จิตา สยฺเม สวิภาเค

อิธเว นิกุชิปป สรริเทห์

กายสุส เกทา สุกตฺติ วชนติ

ชนเหล่าใดเหล่าหนึ่ง หวังสุกคตีสวรรค์เป็นที่ไปในเบื้องหน้า ตั้งอยู่ในธรรม คือ ความสำรวมและการแจกทาน ชนเหล่านั้น ทอดทิ้งร่างกายไว้ในโลกนี้แล้ว เมื่อแตกกายทำลายขันธ ย่อมไปสู่สุคติ”

เดินตามทางของบัณฑิต (๕)

๒๕๒

การให้ทาน การสํารวมกายวาจาใจให้สะอาดบริสุทธิ์เสมอ เป็นหนทางแห่งบุญที่สําคัญทั้งหลายต่างตระหนัก และเห็นคุณค่าอย่างยิ่ง คนเราเมื่อประกอบเหตุอย่างไร ผลที่ออกมา ย่อมจะเป็นอย่างนั้น เหมือนปลูกถั่วก็ได้ถั่ว ปลูกงาก็ได้งา ผู้ที่มีดวงปัญญาเป็นนักสร้างบารมี รู้เช่นนี้แล้ว ควรจะแสวงหาหนทางที่ตนจะได้บำเพ็ญบุญ เพราะรู้ถึงผลที่จะบังเกิดขึ้น สิ่งที่เราทำไปนี้ ย่อมเป็นของเรา จะไม่สูญหายไปไหน ยังเป็นทางมาแห่งบุญที่จะอํานวยให้เราสมปรารถนาในทุกสิ่ง

บัณฑิตทั้งหลายผู้เป็นสํมาทิฏฐิ ผู้หวังสุคติสวรรค์เป็นไปในเบื้องต้น จึงรักในการฝึกฝนอบรมตนเอง สํารวมกายวาจาใจ ไม่ให้ไปกระทบกระทั่งใคร ให้เป็นไปเพื่อประโยชน์สุข แก่มวลมนุษยชาติ จะชวนชวนหาโอกาสสั่งสมบุญเสมอ เพราะเชื่อว่าตายแล้วไม่สูญ และจะต้องชนเสียบัญญัติไปในภพเบื้องหน้า ให้ได้มากที่สุดเท่าที่จะมากได้

หากได้มีโอกาสศึกษาประวัติของนักสร้างบารมีทั้งหลาย เราจะได้เห็นต้นแบบแห่งการบำเพ็ญบุญว่า ท่านเป็นบัณฑิตนักปราชญ์อย่างแท้จริง จะคอยแสวงหาโอกาสสร้างบุญอย่างเต็มกำลังความสามารถตลอดเวลา เพราะท่านตระหนักดีว่า การสั่งสมบุญเป็นภารกิจหลักของชีวิต เหมือนดังเรื่อง “เดินตามทางของบัณฑิต” เรื่องนี้

เดินตามทางของบัณฑิต (๕)

๒๕๓

*เมื่อท้าวสักกเทวราช จันทเทพบุตร สุริยเทพบุตร ต่างอาศัยความกรุณา ลงจากเทวโลกเพื่อมาโปรดและปราบ ความเห็นผิดของท่านเศรษฐี โดยหวังจะให้กลับจิตกลับใจใหม่ เพื่อให้หันมาบริจาคทาน อันเป็นบันไดก้าวแรกของการไปสู่สุคติ โลกสวรรค์ เทพบุตรแต่ละท่านแปลงเป็นพราหมณ์เข้าไปขอ ข้าวปายาส และได้สรรหาถ้อยคำที่โน้มน้าวใจ ให้ท่านเศรษฐี ยินดีในการให้ทาน

เมื่อมาถึงวาระของมادتลีเทพบุตรบ้าง ท่านสามารถ กล่าวปียาวา ถึงขนาดเมื่อเศรษฐีฟังแล้ว รู้สึกหนักใจที่จะไม่ให้ แต่ครั้งจะให้ก็กลัวว่า ข้าวปายาสคงไม่เหลือแน่ เพราะมีพราหมณ์ ผู้ไม่ได้รับเชิญ มารอบบริโภคมัตของตนถึง ๓ คน แต่ถ้าจะไม่ให้ก็ อึดอัด ส่วนความตระหนี่ที่ฝังแน่นอยู่ในใจนั้น ก็ยังไม่หลุดออกไปเลยทีเดียว มัณรบกัณไปรบกันมาอยู่ภายใน ระหว่างให้กับไม่ให้ เมื่อกุศลจิตส่งผลก่อน จึงได้แต่พูดด้วยความลำบากใจว่า “เออละ ถ้าอย่างนั้นท่านจงนั่งลงเถิด เราจะให้หน่อยหนึ่ง” มادتลีเทพบุตร จึงไปนั่งถัดจากสุริยเทพบุตร

ต่อมา ปัญจสิขเทพบุตรได้เข้าไปหาท่านเศรษฐีอีก โดย

เดินตามทางของบัณฑิต (๕)

๒๕๔

กล่าวโน้มน้าวใจว่า “ผู้ใดเมื่อแยกนั่งแล้ว บริโภคโภชนาแต่ผู้เดียว
ผู้นั้นเท่ากับกลืนกินเบ็ดอันมีสายยาวพร้อมทั้งเหยื่อเพราะเหตุนั้น
ท่านจงขึ้นสู่หนทางของพระอริยเจ้า จงให้ท่านด้วย จงบริโภคด้วย
เพราะผู้บริโภคคนเดียวหาได้มีความสุขไม่”

มัจฉริยโกสิยเศรษฐีได้สดับคำนั้น ถึงกับถอนหายใจยาวๆ
เพราะความตระหนี่ยังกลุ้มรมจิตใจ แต่เมื่อเห็นว่าไม่มีทางหลีกเลี่ยง
จึงตกอยู่ในสภาวะกลืนไม่เข้าคายไม่ออกได้แต่กล่าวเชื้อเชิญ
ให้นั่ง เมื่อพราหมณ์ทั้ง ๕ ท่าน นั่งพร้อมกันแล้ว ข้าวปายาส
ก็สุกพอดี เศรษฐียกข้าวปายาสลงจากเตา และบอกให้พราหมณ์
ไปหาใบไม้มาคนละใบ พราหมณ์แต่ละท่านไม่จำเป็นต้องลุกขึ้น
ท่านนั่งอยู่ที่เดิม พลองเหยียดมือไปนำใบย่านทรายมาจาก
ป่าหิมวันต์

โกสิยเศรษฐีเห็นใบไม้ใหญ่เกินไป จึงบอกให้ไปเอาใบ
ตะเคียนใบเล็กๆ พราหมณ์จำแลงก็นำใบตะเคียนมา ใบไม้แต่ละใบ
ที่นำมานั้นใหญ่ประมาณเท่าโล่ของทหาร โกสิยเศรษฐีตักข้าว
ปายาสให้พราหมณ์คนละทัพพี แต่ดูเหมือนว่าข้าวปายาสก็หา
พร่องลงไปถึงก้นหม้อไม่ นั่นเป็นเพราะเทวานุภาพ

ครั้นเศรษฐีได้ให้แก่พราหมณ์ทั้ง ๕ ท่านแล้ว ตนเองนั่ง
จับหม้อไว้ หวังจะรับประทานอย่างเอร็ดอร่อย ทันใดนั้น
เหตุการณ์ที่เศรษฐีไม่คาดฝันมาก่อนก็เกิดขึ้น นั่นคือ ปัญจลช-

เดินตามทางของบัณฑิต (๕)

๒๕๕

เทพบุตรลุกขึ้นแปลงร่างเป็นสุนัขดำตัวใหญ่ เข้าไปยืนตรงหน้าของพวกพราหมณ์ และถ่ายปัสสาวะ พวกพราหมณ์เอามือปิดข้าวปายาสของตนไว้ หวาดน้ำปัสสาวะก็กระเซ็นถูกหลังมือของโกสิยเศรษฐี พวกพราหมณ์จึงเอาเต้าน้ำไปตักน้ำเพื่อล้างมือให้สะอาด โกสิยเศรษฐีก็ร้องขอน้ำล้างมือบ้าง แต่พวกพราหมณ์ไม่ยอมให้

เศรษฐีจึงบอกว่า ถ้าอย่างนั้น พวกท่านจงช่วยดูหม้อข้าวให้เราด้วย เราจะลงไปล้างมือที่ท่าน้ำ จากนั้นท่านเศรษฐีรีบเดินลงไปดื่มที่แม่น้ำ ขณะนั้นเอง สุนัขดำได้ถ่ายปัสสาวะลงไว้จนเต็มหม้อข้าว เศรษฐีกลับมาเห็นสุนัขกำลังถ่ายปัสสาวะ จึงเอาท่อนไม้ใหญ่มาขู่ตวาดสุนัขให้หนีไป แต่สุนัขกลับตัวขยายใหญ่ประมาณเท่าม้าอาชาไนยไล่ติดตามเศรษฐี แล้วเปล่งรัศมีออกมามีสีต่างๆ สีดำบ้าง สีขาวบ้าง สีคล้ายทองคำบ้าง ไหลติดตามมัจฉริยโกสิยเศรษฐีไป

เศรษฐีกลัวต่อมรณภัย จึงวิ่งเข้าไปขอความช่วยเหลือจากพวกพราหมณ์ พวกพราหมณ์กลับเหาะขึ้นไปยืนอยู่บนอากาศ เศรษฐีเห็นอิทธิฤทธิ์ของพวกพราหมณ์ก็รู้สึกอัศจรรย์ใจยิ่งนักว่าทำไมพราหมณ์เหล่านี้มีฤทธานุภาพ สามารถเหาะเหินเดินอากาศได้ จึงร้องถามว่า “พวกท่านมีผิวพรรณงามจริงหนอ เหตุใดสุนัขของท่านจึงเปล่งรัศมีต่างๆ ได้ ข้าแต่พราหมณ์ผู้มี

เดินตามทางของบัณฑิต (๕)

๒๕๖

อานภาพ พวกท่านเป็นใครกัน”

ท้าวลัทธิเทวราชตรัสตอบว่า “ดูก่อนเศรษฐี คนนี้คือ จันทเทพบุตร นี่คือสุริยเทพบุตร และผู้นี้คือมาตลีเทพสารถิ ส่วนเราคือท้าวลัทธิกะจอมเทพ สุนัขดำที่มีรูปร่างงดงามนี้เป็น ปัญจสิขเทพบุตร พวกเราเคยเป็นญาติของท่าน ที่ต้องจำใจลง มาจากเทวโลกก็เพื่อมาส่งเคราะห์ท่านอย่างเดียวนั่น”

เศรษฐีได้สดับถ้อยคำของท้าวลัทธิแล้ว รู้สึกสงสัยว่า ตนมีญาติเป็นถึงจอมเทพในสวรรค์ชั้นดาวดึงส์ รู้สึกอัศจรรย์ใจ ยิ่งนัก ได้ไต่ถามความสัมพันธ์ว่าเป็นญาติกันตั้งแต่เมื่อไร

ความจริงจะปรากฏเป็นเช่นไร ท่านเศรษฐีจะคล้อยตาม คำแนะนำของอดีตหมู่ญาติ และหันกลับมาบริจาทาน ตามที่ หมู่ญาติได้ประพฤติปฏิบัติกันมาหรือไม่ ติดตามในตอนต่อไป

สำหรับข้อคิดที่อยากฝากทุกๆ คน คือ เราเกิดมาเป็น มนุษย์ทั้งที ต้องทำความดีให้เต็มที่ ไม่ต้องมัวรอคอยให้ใครมา บังคับหรือจ้ำจี้จ้ำไช เราต้องคิดทำเอง ต้องเปลี่ยนจากฝันใจทำ มาเป็นตั้งใจทำ เต็มใจทำ และทำอย่างต่อเนื่อง คิดแต่เรื่อง ส่งเคราะห์โลกที่จะยกตนและสรรพสัตว์ทั้งหลาย ให้หลุดพ้น จากความทุกข์ ไปสู่ที่สุดแห่งธรรมกันทุกคน

